

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2013. gada 30.oktobrī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

213. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Asaris, I.Staša – Šaršūne, I.Tapiņa, I.Purmale, J.Zilgalvis; A.Lapiņš. Nepiedalās: D.Baltiņa, J.Dambis, A.Cinis
Konsultanti:
V.Cielava – jurists
V.Brūzis – Rīgas pilsētas būvvalde
U.Bratuškins
Projektu pārstāvji:
L.Baltiņa, D.Rozenberga – projekts dzīvojamā ēka Dzirnau ielā 29;
A.Vītols – projekts K.Valdemāra ielā 71;
Z.Gaile, R.Zītars – projekts dzīvojamās ēkas rekonstrukcija Balasta dambī 68A;
U.Lukševics – projekts K.Barona ielā 40A.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 213. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

Padomes locekļiem nav iebildumu par sēdes darba kārtību.

2.

Padomes 214. sēde

Padome nolemj 214. sēdi sasaukt 2013.gada 6.novembrī plkst. 15:00.

3.

Ēkas rekonstrukcijas priekšlikums Dzirnau ielā 29 (kad.nr. 0100 019 0029); iesniedzējs: SIA „GRAF X”.

Projekta pārstāves L.Baltiņa, D.Rozenberga informē par priekšlikumu.

Ēka ir avārijas stāvoklī un nav nodrošināta ēkas noturība. Ēka atrodas kultūrvēsturiski nozīmīgā autentiskā pilsētvides teritorijā.

Padomes locekļi izsakās par risinājumu:

I.Purmale: uzskatu, ka paredzētie ēkas pārveidojumi ir ievērojami, skarot ne tikai pagalma pusi, bet arī ielas fasādē, pārvietojot durvis. Pagalma piebūve izskatās sveša ēkas arhitektūrai un stilam. Uzskatu, ka pārmaiņas neuzlabos ēkas kultūrvēsturisko vērtību.

J.Asaris: Šajā teritorijā atrodams nopietns kultūrlānis, tādēļ nepieciešama pēc iespējas mazāka iejaukšanās. Arheoloģiski interesanta teritorija. Par piedāvāto risinājumu – uzskatu, ka kultūrvēsturiskās vērtības līmeni paaugstināt ir grūti. Ņemot vērā, ka kopumā nav precīzi definētas vērtības objektā, izejot no attīstības plāna,

galvenā vērtība ir fasāde pret Dzirnavu ielu, tādēļ būtiskākais ir saglabāt tās autentiskumu. Pagalma piebūves veidols var tikt veidots kontrastējošs.

I.Tapiņa: Fasādē nav vērojams kaitējums kultūrvēsturiskai videi, īstenojot risinājumu, tomēr iekšpagalma piebūve, neraugoties, ka tehniskais stāvoklis ir slikts, ir par lielu. Tā kā teritorija ir atzīta kā kultūrvēsturiski vērtīga, pagalma pusē ir jā saglabā esošais stils, nevis jācenšas pieskaņoties augstākajai mūra ēkai un tās raksturam. Svarīgi ir saglabāt esošās ēkas materiālu, apjomu un raksturu. Uzskatu, ka priekšlikuma ietekme nav pozitīva uz esošo ēkas vērtību.

A.Lapiņš: nav iebildumu pret durvju pārvešanu fasādē. Piedāvātajā risinājumā pazudusi starpdzega. Pagalma piebūves risinājums veidots pārāk masīvs. Nav iebildumu pret jumta paaugstināšanu.

I.Staša-Šaršūne: Normatīvie akti nosaka, ka no publiskās ārtelpas redzamās fasādes un jumtus var tikai restaurēt vai remontēt, līdz ar to nav iespējamas piedāvātās pārvešanas. Turklāt durvju pārvietošana iekļauj arī uzeju ietvē, ko nepieciešams risināt ēkas iekšējā plānojumā, nevis uz publiskās ārtelpas rēķina. Koka ēkai noteikumi nosaka 8,6 m augstumu līdz dzegai. Šajā gadījumā veidojas cits raksturs pagalma daļā, veidojot jau 4 stāvus, tādēļ pagalma puses izmaiņas neatbalstu. Kopumā jumta paaugstināšana ir pieļaujama, svarīgi kādam mērķim.

J.Zilgalvis: Ēkas kultūrvēsturiskā vērtība ir mainīga, bet neuzskatu, ka tā pasliktinās, īstenojot šo risinājumu. Galvenās ir divas fasādes pret Dzirnavu ielu. Labi, ka ir plāns ēku saglabāt. Vienas daļas nojaukšana ir pieļaujama, jo tā ir avārijas stāvoklī. Pagalma piebūve ir gaumes lieta. Durvju pārvietošanas gadījumā – pirmais stāvs ir mainīgs lielums, jo tas visbiežāk mainās, piemēram, iebūvējot skatlogus. Kopumā atbalstu risinājumu.

U.Bratuškins: Grūti iedomāties koka ēkai dzelzsbetona estētiskā veidotu piebūvi, līdz ar to nešķiet piemērots risinājums. Ja tiek deklarēts, ka tā ir jaunbūve ar saglabājamu substanci kā dekorāciju, tad piebūves ir pieņemamas, bet ja tomēr var saglabāt un atjaunot koka konstrukcijas, tad piebūvei jābūt citai. Ēka ir jāremontē un jāattīsta.

A.Kronbergs: Ēka tiek nopietni pārveidota, gan pusi nojaucot, gan arī veidojot jaunu plānojumu. Svarīgi nedefinēt ēkas vērtību – būvmasa, substance un koka ēkas raksturs, materialitāte. Šajā aspektā jebkura bojāta ēka ir jāremontē. Jābūt uzmanīgiem ar piebūvēm, veidojot materiālā un stilistikā, kas raksturīga koka ēkām. Piedāvātais risinājums nav atbalstāms. Jāveido koka ēkas atjaunošanas projekts, saglabājot būvmasu.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto ēkas Dzirnavu ielā 29 rekonstrukcijas priekšlikumu, pieļaujot paaugstināt kori, pārveidot fasādi, pārvietot durvis, nodrošinot ieejas mezgla neveidošanu publiskajā ārtelpā, pagalma fasādi veidot tradicionālos principos, izvēloties materiālus, atbilstoši koka arhitektūras raksturam.

Par – 7 – I.Purmale, J.Zilgalvis, J.Asaris, I.Staša-Šaršūne, A.Lapiņš, I.Tapiņa, A.Kronbergs;
Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: atbalstīt iesniegto ēkas Dzirnavu ielā 29 rekonstrukcijas priekšlikumu, pieļaujot paaugstināt kori, pārveidot fasādi, pārvietot durvis, nodrošinot ieejas mezgla neveidošanu publiskajā ārtelpā, pagalma fasādi veidot tradicionālos principos, izvēloties materiālus, atbilstoši koka arhitektūras raksturam.

4.

Bēniņu izbūves pagalma ēkai K.Valdemāra ielā 71 skiču projekts; iesniedzējs: Andris Vītols.

Arhitekts A.Vītols iesniedz izmainītu risinājumu izskatīšanai Padomes sēdē. Reģistrētajam iesniegumam pievienotais risinājums netiek skatīts.

Arhitekts A.Vītols informē, ka veiktas izmaiņas VKPAI saskaņotajā risinājumā, neveidojot terasi, bet veidojot jumta izbūves.

Padomes loceklī izsakās par risinājumu:

A.Lapiņš: pagalma pusē pieļaujama pārbūve, saglabājot pretugunsmūra principus un sakārtojot tos atbilstoši Rīgas vēsturiskajam centram.

J.Zilgalvis: piekrītu A.Lapiņa viedoklim.

V.Cielava: Ministru Kabineta noteikumi Nr. 127 7.2.3. punkts nosaka, ka kultūrvēsturiski unikālām, ļoti vērtīgām un vērtīgām ēkām saglabājama vēsturiskā jumta forma. Izņēmumi pieļaujami, ja pārveidojumi uzlabo jumtu ainavu vai tie nepieciešami ēkas saglabāšanai.

J.Asaris: ņemot vērā VKPAI saskaņojumu skiču stadijā iepriekš izskatītajam risinājumam, ar nosacījumu precizēt loga ritmu, jaunajā risinājumā tas ir vairāk panākts, līdz ar to nav iebildumu. Aicinājums ņemt vērā iebildes par pretugunsmūri.

I.Tapiņa: piekrītu par iebildumiem saistībā ar pretugunsmūri, paredzētā izbūve nepasliktina ēkas vērtību. Bet no normatīvo aktu viedokļa, tas nav pieļaujams.

U.Bratuškins: jumtu pārbūves prioritāte ir sabiedriska labums, nevis indivīda intereses, kā arī nozīmīgs faktors ir jumta ainavas uzlabojums. Risinājums nepasliktina, bet arī neuzlabo jumtu ainavu.

I.Staša-Šaršūne: risinājums neuzlabo jumta ainavu. Jumta pacelšanai varētu piekrist, bet risinājumi veido netipiskus savienojumus un diskutējamas vietas.

V.Brūzis: Kā pagalma ēkai, kas nav redzama, izbūves pieļaujamas. Pastāv aktīva vēlme privātīpašumā esošus bēniņus izmantot dzīvošanai, kas izmaina jumtu ievērojami. Jautājums ir par pretugunsmūra risinājumu un tā ietekmi uz pilsētvidi.

A.Kronbergs: piekrītu viedoklim, ka jumta telpas jāmēģina izmantot maksimāli, tādēļ pieļauju šādu pārveidojumu, kas nepasliktina vides kvalitāti.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt sēdes laikā iesniegto bēniņu izbūves risinājumu pagalma ēkai K.Valdemāra ielā 71, izskatot detaļas savienojumu vietās ar blakus ēkām, kā arī mūru augstumu.

Par – 5 – I.Purmale, J.Zilgalvis, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kronbergs;

Pret – 0;

Atturas – 2 – I.Staša-Šaršūne, I.Tapiņa.

Padomes lēmums: atbalstīt sēdes laikā iesniegto bēniņu izbūves risinājumu pagalma ēkai K.Valdemāra ielā 71, izskatot detaļas savienojumu vietās ar blakus ēkām, kā arī mūru augstumu.

5.

Projekta priekšlikums dzīvojamās ēkas rekonstrukcijai Balasta dambī 68a;

Projektētājs: SIA „Zaigas Gailles birojs”; Iesniedzējs: Rolands Zītaris.

Z.Gaile informē par risinājumu. Ēka ir sliktā tehniskā stāvoklī. Apjoms netiek mainīts. Ēkā nav saglabājušās oriģinālās detaļas. Plānots ēku nojaukt un uzbūvēt koka karkasa konstrukcijā, saglabājot apjomu. Piebūves pārcelšana pamatota ar ielas nobeiguma loģisku risinājumu.

V.Brūzis informē būvvaldes viedokli: ēka ir kultūrvēsturiski vērtīga, tai ir centrāls raksturs. Simetriska nobeigta ēka kā sava laika paraugs, tādēļ radās šaubas, vai šādi pārveidojumi saglabās šīs vērtības. Ja nevar saglabāt esošo ēku, tad jābūvē tāds pats apjoms un materiāls. Pārceltā piebūve ir pārāk liela publiski redzamajā daļā, piebūves var veidot pagalma daļā.

Padomes locekļi izsakās par risinājumu:

A.Lapiņš: nav pretenziju par ēkas nojaukšanu un atjaunošanu, tomēr nav pieļaujams, ka simetriska ēka tiek padarīta par asimetrisku. Vēlmei veidot ielas noslēgumu nav pamatojuma. Piedāvātās izmaiņas neuzlabo fasādi.

I.Tapiņa: arguments par noslēgumu un privātumu ir saprotams, tomēr simetrijas izjaukšana nešķiet atbalstāma attiecībā pret ielas fasādi.

I.Purmale: privāto telpu var rast ar citiem risinājumiem. Svarīgāk saglabāt raksturu un veidolu, nepārveidojot vēsturisko ēku.

I.Staša-Šaršūne: piedāvātais risinājums pārveido vēsturisko ēku, nesaglabājot, bet replicējot apbūves formu. Ja tiek pieļauts nojaukt un būvēt atpakaļ ēku, tad jābūvē tāda pati, nevis cita ēka. Privātuma nodrošināšanai var būvēt piebūves un risināt savādāk. Pamatapjoms un simetrija ir jāsaglabā.

J. Asaris: uzskatu, ka pārvietojot mezonīnu, tas nav stūra akcents, bet gan veido jau citu apjomu. Saprotams tehniskais pamatojums, kā arī nav šaubu par projekta īstenošanas kvalitāti, bet stūra risinājums ir diskutējams. Iespējams veidot papildus apjomus pagalma pusē, nodrošinot privātumu.

U.Bratuškins: Pēc pārveidojumu īstenošanas ēka būs pilnīgi cita ar citu kompozīciju un telpisko struktūru. Stūra akcenta veidošana nav īsti atbalstāma. Interesanti būtu izpētīt, kādēļ jau vēsturiski ēka nav būvēta kā stūra ēka. Ja ēkas kultūrvēsturiskā vērtība ir nozīmīga, tad tā jāatjauno vēsturiskajā apjomā. Ja tiek veidota jauna ēka, tad risinājumi ir dažādi un jāformulē cits jautājums par jaunu apbūvi pēc stūra apbūves principiem.

J.Zilgalvis: Cokola pacelšana un piebūves ir atbalstāmas. Tomēr kā kultūrvēsturiski vērtīgu ēku nav pieļaujams pārvērst no simetriskas ēkas par nesimetrisku. Jāsaglabā oriģinālā kompozīcija.

A.Kronbergs: uzskatu, ka iespējams veidot pamata apjoma simetriju, uzbūvējot jaunu stūra apjomu mūsdienīgās formās. Tomēr risinājumam ir jāievēro normatīvo aktu prasības.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt projekta priekšlikumu dzīvojamās ēkas Balasta dambī 68a rekonstrukcijai.

Par – 0;

Pret – 6 – I.Purmale, J.Zilgalvis, J.Asaris, I.Staša-Šaršūne, A.Lapiņš, I.Tapiņa;

Atturas – 1 – A.Kronbergs.

Padomes lēmums: neatbalstīt projekta priekšlikumu dzīvojamās ēkas Balasta dambī 68a rekonstrukcijai.

6.

Daudzfunkcionālas ēkas K.Barona ielā 40A fasāžu risinājuma izmaiņas;

lesniedzējs: VKPAI; Projektētājs: SIA „NRJA”.

J.Asaris informē par risinājumu, kas saskaņots VKPAI skiču projekta stadijā. VKPAI nav iebildumu pret izmaiņām fasādes risinājumā, tomēr nepieciešams viedoklis par fasādes tonalitāti, kas šķīta pārāk kļedzoša kopējā pilsētvidē un ainavā.

U.Lukševics informē par risinājumu: risinājumā netiek mainīti apjomi un augstumi, kā arī ēkas funkcija. Sēdes laikā sniedz materiāla paraugu ar paredzēto fasādes krāsas tonalitāti.

Padome secina, ka sēdes laikā iesniegtais paraugs neatbilst izskatīšanai iesniegtajā sējumā uzrādītajam materiālam un krāsai.

Padomes locekļi izsakās par risinājumu:

J.Zilgalvis: ņemot vērā sēdes laikā iesniegtos krāsu paraugus, uzskatu, ka šis ir pieņemams risinājums.

I.Tapiņa, U.Bratuškins atbalsta sēdes laikā iesniegto materiālu tonalitātes izvēli.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt sēdes laikā iesniegtās daudzfunkcionālas ēkas K.Barona ielā 40A fasāžu risinājuma izmaiņas.

Par – 7 - I.Purmale, J.Zilgalvis, J.Asaris, I.Staša-Šaršūne, A.Lapiņš, I.Tapiņa, A.Kronbergs;

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: atbalstīt sēdes laikā iesniegtās daudzfunkcionālas ēkas K.Barona ielā 40A fasāžu risinājuma izmaiņas.

Sēdi slēdz: 17.30

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

A.Lapiņš

I.Staša-Šaršūne

I.Tapiņa

J.Zilgalvis

I.Purmale

Protokolēja:

A.Rupenheite